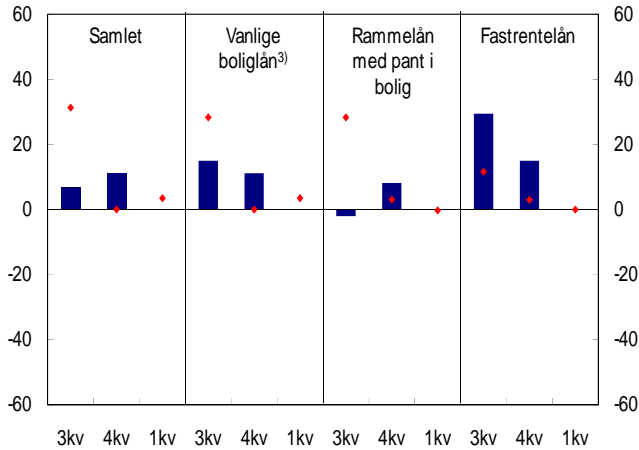

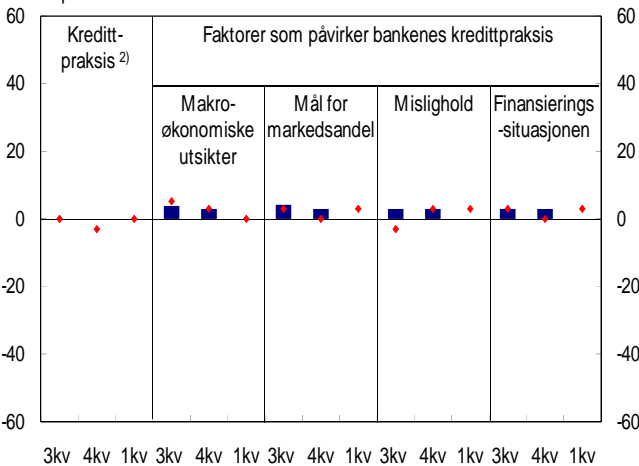
4. kvartal 2009

Norges Banks utlånsundersøkelse

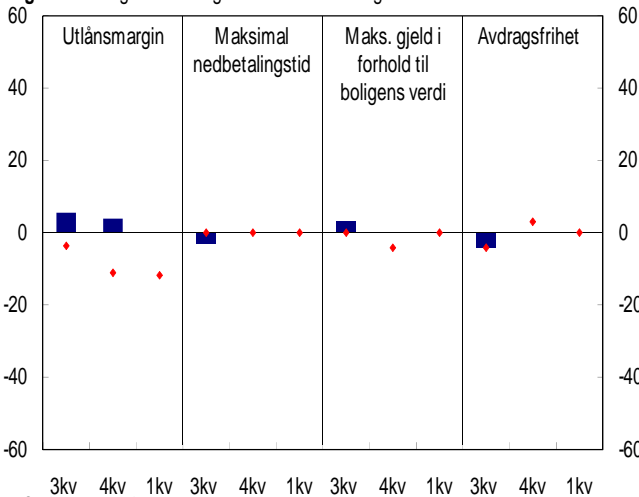
Lettere kredittpraksis overfor foretak

Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Netttotal.^{1), 2)} Prosent

- ¹⁾ Nettotall fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser utviklingen det siste kvartalet. De røde punktene viser forventet utvikling for neste kvartal. De røde punktene er forflyttet ett kvartal fram i tid
- ²⁾ Negative nettotall betyr fallende etterspørsel
- ³⁾ Nedbetalingslån med pant i bolig
- Kilde: Norges Bank

Figur 2 Endring i kredittpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kredittpraksisen. Netttotal.¹⁾ Prosent

- ¹⁾ Se fotnote 1 i figur 1
- ²⁾ Negative tall innebærer innstramning i kredittpraksis
- Kilde: Norges Bank

Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Netttotal.^{1), 2)} Prosent

- ¹⁾ Se fotnote 1 i figur 1
- ²⁾ Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin og derfor strammere kredittpraksis. Negative tall for maksimal nedbetalingstid, maksimal gjeld i forhold til boligens verdi og for avdragsfrihet innebærer strammere kredittpraksis
- Kilde: Norges Bank

Norges Banks utlånsundersøkelse

4. kvartal 2009

Bankene lettet ytterligere på kredittpraksisen overfor foretak i 4. kvartal 2009. Kredittpraksisen overfor husholdninger var om lag uendret. I 1. kvartal 2010 forventer bankene uendret kredittpraksis overfor både foretak og husholdninger. Bankene rapporterte om økt etterspørsel etter lån fra husholdninger og foretak i 4. kvartal 2009. Fremover venter bankene ytterligere økning i låneetterspørselen fra foretak og husholdninger.

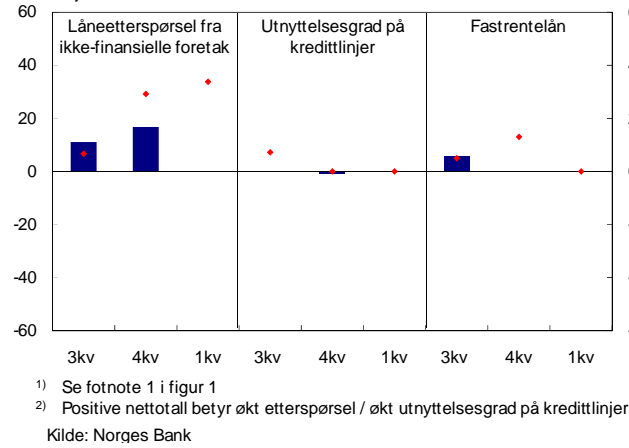
Norges Banks utlånsundersøkelse for 4. kvartal 2009 ble gjennomført i perioden 18. desember 2009 - 8. januar 2010. Deltakerne i undersøkelsen ble bedt om å vurdere utviklingen i kredittpraksis og etterspørselen etter lån i 4. kvartal 2009 sammenlignet med 3. kvartal 2009, samt forventet utvikling i 1. kvartal 2010 sammenlignet med 4. kvartal 2009.

Bankene i undersøkelsen bruker en skala med fem alternativer for å svare om det er små eller store endringer i de ovennevnte forhold. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektes svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. De fremkomne nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstramning i kredittpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom noen av bankene har strammet inn sin kredittpraksis noe uten at de andre bankene har endret kredittpraksis, vil nettotallet ligge mellom 0 og -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kredittpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.

Utlån til husholdninger

Bankene rapporterte at husholdningenes samlede etterspørsel etter lån økte ytterligere i 4. kvartal 2009, se figur 1. Ett kvartal tidligere hadde de ventet uendret etterspørsel fremover. Husholdningenes etterspørsel etter fastrentelån fortsatte å øke for femte kvartal på rad. Bankene venter ytterligere økning i husholdningenes låneetterspørsel i 1. kvartal 2010.

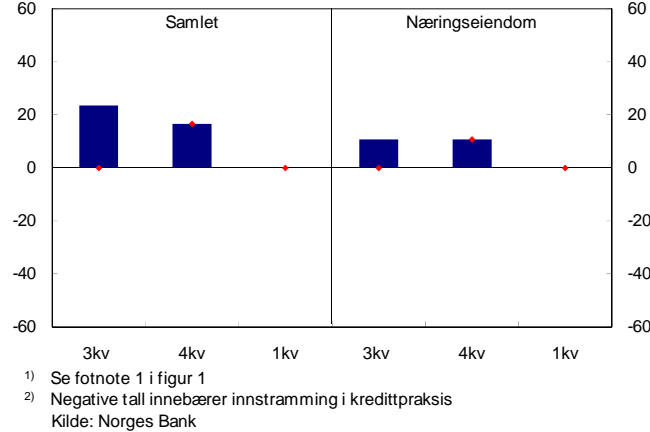
Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Nettotall.^{1,2)} Prosent

Samtlige banker rapporterte om uendret kredittpraksis overfor husholdninger i 4. kvartal 2009, se figur 2. Det er fjerde kvartal på rad bankenes kredittpraksis er uendret. Flertallet av bankene rapporterte om ingen endring i faktorene som påvirket bankenes kredittpraksis i 4. kvartal 2009. Fremover venter bankene fortsatt uendret kredittpraksis overfor husholdninger.

Husholdningenes lånebetingelser var om lag uendret i 4. kvartal 2009, se figur 3. Fremover forventer bankene at utlånsmarginen vil falle. De øvrige betingelsene er ventet å være uendrede.

Figur 5 Endring i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1,2)} Prosent

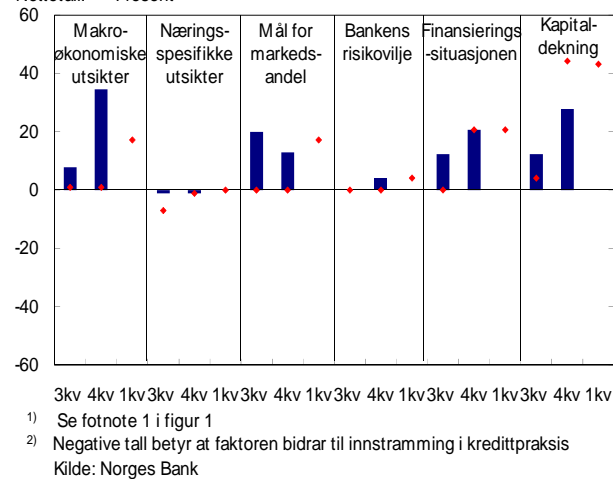
Utlån til ikke-finansielle foretak

Bankene rapporterte at den samlede etterspørselen etter lån fra ikke-finansielle foretak fortsatte å øke i 4. kvartal 2009, mens etterspørselen etter fastrentelån var uendret i 4. kvartal 2009, se figur 4. Utnyttelsesgrad på kredittlinjer holdt seg om lag uendret. Fremover venter bankene ytterligere økning i foretakenes låneetterspørsel.

Bankene lettet ytterligere på kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak i 4. kvartal 2009, se figur 5. Fremover venter bankene om lag uendret kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Offshore, shipping, skipsverft, bygg og anlegg, næringseiendom og eksportindustrien kan oppleve fortsatt stram kredittpraksis som følge av svake utsikter.

Spesielt de makroøkonomiske utsiktene, men også kapitaldekningen, finansieringssituasjonen og mål for markedsandel bidro til lettelsen i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak i 4. kvartal 2009, se figur 6. Fremover vil særlig kapitaldekningen og finansieringssituasjonen trekke i retning av lettere kredittpraksis.

Figur 6 Faktorer som påvirker kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1,2)} Prosent

Lettelsen i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak ble gjennomført ved å redusere utlånsmarginen, se figur 7. Fremover venter bankene å redusere utlånsmarginen og gebyrene ytterligere.

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1,2)} Prosent

